TEATERANMELDELSE
Erasmus Montanus, Aalborg Teater
Sæson 26/27

Holberg: nu med lyserødt hår og klima-politik

”Erasmus Montanus” på Aalborg Teater er i Jens August Willes hænder blevet til en moderniseret og satirisk nyfortolkning af Ludvig Holbergs klassiker.
8. oktober 2026

Af Julie Ahlmann Boyles og Karla Kærgaard Damkilde

Selvom grundhistorien i begyndelsen lægger sig tæt op ad den originale fortælling, bevæger forestillingen sig gradvist i en mere nutidig og politisk retning, mens konflikten mellem by og land stadig er omdrejningspunktet. Erasmus Montanus har lyserødt hår og venstreorienterede holdninger, mens Ridefogeden optræder i et konservativt grønt jakkesæt. Det er en så tydelig parallel til nutidens politiske landskab, at man næsten ikke behøver få den forklaret.

Netop her viser forestillingen sin styrke. Den tager Holbergs gamle konflikt og giver den et sprog, som et nutidigt publikum kan genkende.

I Jens August Willes indstudering bliver skuespillerne instrueret i et meget fysisk og ekspressivt spil, hvor ansigtsudtryk og kropssprog bliver skruet helt op. Det kan til tider virke næsten overdrevet, men netop overdrivelsen er med til at skabe forestillingens komik. Skuespillerne spiller ikke blot 1700-tallets figurer, men moderne versioner af dem, og det bliver særligt tydeligt, når de bryder den fjerde væg og inddrager publikum.

Bagerst på scenen er Jacob Berg i fuld gang med at løfte halmballer ind i den fremstillede lade. Det hårde arbejde på landet står i skarp kontrast til hans bror Rasmus, der vender hjem fra storbyen som den lærde Erasmus Montanus. Han kommer tilbage med akademisk viden, latinske gloser og en tydelig tro på, at han ved mere end alle andre.

Efter hjemkomsten bliver Erasmus hurtigt konfronteret med landsbyens forventninger til ham. Han ønsker at gifte sig med Lisbed, men hans akademiske selvsikkerhed og behov for at diskutere alting gør ham samtidig fremmed for det samfund, han kommer til. Konflikten spidser til, da hans holdninger støder sammen med svigerfamilien, degnen og byens ridefoged. I forestillingen bliver konflikten skildret meget nutidigt, og selv krigen bliver fremstillet på en anderledes måde, hvor Holbergs oprindelige univers naturligt skiftes ud med nutidens dronekrig.

Det er netop her, spørgsmålet om modernisering bliver interessant. For hvor langt kan man egentlig trække en klassiker i forsøget på at gøre den relevant

for nutiden? Aalborg Teater ændrer karaktererne ved at tydeliggøre deres politiske holdninger og give dem nyere beklædning, men samtidig er den grundlæggende konflikt stadig genkendelig. Man kan derfor argumentere for, at ændringerne er med til at holde fortællingen levende, fordi publikum får mulighed for at genkende deres egen samtid i en historie, der ellers er næsten 300 år gammel. Omvendt kan de mange nutidige referencer risikere at fylde så meget, at Holbergs oprindelige fortælling forsvinder. Det bliver særligt tydeligt i Aalborg Teaters slutning, hvor Jacob pludselig stopper handlingen for at fortælle om sit sande jeg. ”Men det er jo slet ikke sådan, stykket slutter,” siger Erasmus Montanus, og replikken bliver næsten en kommentar til forestillingens egen afslutning. Selve ændringen er ikke problematisk, men det, at seeren efterlades uden et egentligt svar, skaber en problematik. Man forlader salen med en masse ubesvarede spørgsmål og en fornemmelse af, at stykket mangler en del.

Aalborg Teaters ”Erasmus Montanus” viser, at klassikere må fornyes, hvis de fortsat skal være relevante for et moderne publikum. Selvom slutningen efterlader mere forvirring end forløsning, lykkes det forestillingen at gøre Holbergs næsten 300 år gamle satire aktuel og genkendelig.